
TỔNG KẾT HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC GIA “XỨ THANH - ĐA DẠNG VĂN HÓA VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG”

PGS.TS. Lê Thanh Hà
Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng
Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa

*Kính thưa đồng chí Lê Đức Giang, tỉnh Ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa,
Chủ tịch Hội đồng Khoa học và Công nghệ tỉnh;*

Kính thưa các giáo sư, các nhà khoa học;

Thưa toàn thể Hội thảo!

Mặc dù thời gian tổ chức Hội thảo khoa học quốc gia năm 2023 “Xứ Thanh - đa dạng văn hóa và phát triển bền vững” rất khắt khe, các giáo sư, nhà khoa học, chuyên gia còn cần nhiều hơn nữa thời gian để trình bày hết các ý tưởng khoa học liên quan đến chủ đề văn hóa truyền thống, vùng đất và con người xứ Thanh quá khứ và đương đại trong tiến trình hội nhập và phát triển. Hội thảo khoa học quốc gia năm 2023 “Xứ Thanh - đa dạng văn hóa và phát triển bền vững” được UBND tỉnh Thanh Hóa đồng ý cho Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa tổ chức như một dịp để Nhà trường thực hiện sứ mạng nghiên cứu khoa học, sáng tạo tri thức phục vụ cộng đồng, tham gia có trách nhiệm vào tiến trình phát triển mọi mặt của địa phương.

Kính thưa quý vị đại biểu và các nhà khoa học!

Ban tổ chức đã nhận được gần 100 tham luận của các nhà nghiên cứu đến từ các trường đại học, các viện nghiên cứu, các tổ chức nhà nước, các doanh nghiệp... trong nước và trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa chủ yếu thuộc các lĩnh vực chuyên ngành về văn hóa học, quản lý văn hóa, giới thiệu di sản, du lịch và các lĩnh vực khác như tâm lý, nhân học xã hội, tôn giáo, xã hội học...; từ các báo cáo khoa học trình bày tham luận, các ý kiến thảo luận và kết quả làm việc của 3 tiểu ban thảo luận chuyên sâu, có thể nhấn mạnh kết quả chính của Hội thảo như sau:

Thứ nhất: Xứ Thanh là một trong những cái nôi của văn minh Đại Việt, là vùng đất có bề dày về truyền thống lịch sử - văn hoá, chứa đựng và tích tụ những thành tố văn hoá đặc sắc, đa dạng. Cần thiết phải tiếp tục làm sáng tỏ nhằm tôn vinh hệ giá trị đặc sắc của vùng đất và con người xứ Thanh, đặc biệt là trong hoạt động nghiên cứu khoa học.

Thứ hai: Hội thảo tập trung làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn về nhận diện, định vị những giá trị về vùng đất và con người xứ Thanh, là nguồn vốn, là nền tảng, là sức mạnh nội sinh tạo động lực quan trọng cho phát triển nhanh và bền vững trong bối cảnh hiện nay của tỉnh Thanh Hóa. Đánh giá những lợi thế, tiềm năng về văn hóa xứ Thanh trong khai thác, phát huy các giá trị văn hóa, con người, tạo động lực và nguồn lực quan trọng cho phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Thứ ba: Hội thảo khẳng định tiềm năng, lợi thế của văn hóa truyền thống xứ Thanh như một bộ đỡ và nguồn lực quan trọng để xác định hệ giá trị văn hóa và con người địa phương, từ đó xây dựng các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội và tăng trưởng; là con đường và biện

pháp hữu hiệu để quảng bá có hiệu quả hình ảnh tích cực của vùng đất và con người Thanh Hóa tới bạn bè khu vực, quốc gia và quốc tế. Trong bối cảnh giao lưu và hội nhập hiện nay, văn hóa truyền thống và đương đại của xứ Thanh được coi là nguồn tài nguyên đáng quý để khai thác, phát triển kinh tế xanh, kinh tế du lịch.

Thứ tư: Các tham luận đã chỉ ra các rào cản:

- Bản sắc độc đáo, đặc sắc biểu hiện tính vùng của xứ Thanh đôi khi cũng còn tạo ra sức ỳ tập quán, ảnh hưởng không nhỏ đến tính cách con người, cản trở những yếu tố tích cực trong tiến trình giao lưu và hội nhập.

- Tiềm năng văn hóa truyền thống là đáng kể nhưng hiệu quả khai thác, phát huy giá trị còn chưa tương xứng.

- Việc xử lý hài hòa mối quan hệ giữa bảo vệ và phát huy tài nguyên văn hóa, di sản văn hóa với phát triển kinh tế - xã hội, công tác tuyên truyền quảng bá văn hóa đôi lúc, đôi chỗ còn chưa hiệu quả.

- Nhận thức của cộng đồng, nhân dân và các cấp có thẩm quyền về bảo vệ, phát huy, quảng bá văn hóa xứ Thanh chưa đúng mức còn chưa xứng tầm với các lĩnh vực khác.

- Đầu tư nguồn lực cho văn hóa mặc dù đã có nhiều kết quả khích lệ nhưng còn dàn trải vì nhiều nguyên nhân khách quan.

- Những vấn đề phát triển văn hóa, con người xứ Thanh trong bối cảnh hội nhập vẫn đang là vấn đề rất trăn trở trong đồng bào, nhân dân, cấp chính quyền, các nhà quản lý và nhà nghiên cứu hiện nay.

Thứ năm: Hội thảo nhất trí đề xuất một số vấn đề sau:

- Ý kiến đề xuất với UBND tỉnh Thanh Hóa, ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch địa phương:

+ Từ Nghị quyết số 58 của Bộ Chính trị “Về xây dựng và phát triển tỉnh Thanh Hóa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045” đề ra mục tiêu tỉnh Thanh Hóa phải trở thành một cực tăng trưởng mới của khu vực phía Bắc và cả nước. Đề nghị cấp thẩm quyền tỉnh Thanh Hóa sớm định hướng việc xây dựng và triển khai các chính sách phát triển văn hóa, con người xứ Thanh làm tiền đề, tạo động lực thúc đẩy sự phát triển nhanh và bền vững tỉnh Thanh Hóa và đất nước. Chỉ đạo các ban ngành liên quan của tỉnh tham mưu để thể chế hóa, cụ thể hóa chính sách bằng các Nghị quyết chuyên đề nhằm bảo vệ, gìn giữ và phát huy văn hóa truyền thống xứ Thanh; giao nhiệm vụ cho các trường đại học địa phương cùng với sở chuyên ngành tiếp tục thực hiện các chuyên đề giảng dạy, bồi dưỡng nhân lực làm công tác văn hóa tại địa phương; nghiên cứu, đề xuất, xây dựng các ngành học mới về địa phương học...

+ Ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch địa phương cần đẩy mạnh công tác tham mưu chính sách cho tỉnh trong công tác bảo vệ và phát huy văn hóa địa phương, đề xuất ban hành các chương trình hành động, kế hoạch, đề án, dự án đa dạng để tổ chức, khai thác tốt các tiềm năng văn hóa to lớn của địa phương. Sớm đầu tư lập dự án xây dựng hệ thống điểm đến du lịch trọng điểm gắn kết với di tích lịch sử văn hóa quốc gia, di sản thiên nhiên đặc biệt tại Thanh Hóa.

+ UBND tỉnh Thanh Hóa cần sớm xây dựng quy chế quản lý đầu tư vào điểm đến du lịch gắn việc khai thác giá trị di sản văn hóa một cách tích cực với phát triển kinh tế du lịch

phù hợp pháp luật hiện hành. Từ đó làm cơ sở thu hút nhà đầu tư vào các di tích lịch sử văn hóa, di sản văn hóa tự nhiên một cách hiệu quả; Đảm sự hài hòa giữa luật bảo tồn văn hóa và luật đầu tư.

+ UBND tỉnh cần có dự án thống kê, hệ thống di vật văn hóa gốc tại các đình, đền, chùa, di tích khảo cổ học hiện có (trước hết là Thành Nhà Hồ). Xây dựng hồ sơ lưu trữ và sử dụng công nghệ AR, VR cho việc quảng bá hệ thống di sản này trên hệ thống Website hoặc App chuyên dụng.

Thứ sáu: Kế hoạch thực hiện các công việc trong những năm tới:

- Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa sẽ thường xuyên kết nối với các giáo sư, các chuyên gia, các nhà khoa học, nhà quản lý trong và ngoài tỉnh tổ chức thường niên các hội thảo khoa học chuyên sâu nhằm giải quyết các mặt còn tồn tại, hạn chế đã chỉ ra có liên quan đến bảo vệ, khai thác, phát huy giá trị văn hóa truyền thống xứ Thanh quá khứ và đương đại.

- Tiếp tục nghiên cứu, đề xuất với tỉnh, với ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch địa phương các chương trình dự án mang tính chất tham vấn xây dựng chính sách và tổ chức hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, vốn là thế mạnh chuyên môn của Nhà trường trong các hoạt động tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực làm công tác văn hóa cho địa phương.

- Nghiên cứu đề xuất các chương trình bảo tồn di sản văn hóa, chương trình phát triển du lịch tại Thanh Hóa có khả năng tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, gắn kết bền vững với giải quyết việc làm, an sinh xã hội, đô thị hóa, hiện đại hóa ở xứ Thanh hiện nay.

- Đề nghị tỉnh có chính sách đầu tư các nguồn lực cho các công tác nghiên cứu, bảo tồn văn hóa, xây dựng chương trình khai thác văn hóa phục vụ phát triển.

Kính thưa các quý vị đại biểu!

Tin tưởng rằng, những bài tham luận, những ý kiến tại Hội thảo khoa học này là nguồn tài liệu quý giá, phục vụ cho công tác nghiên cứu, bảo tồn và phát huy văn hoá truyền thống xứ Thanh gắn với phát triển bền vững.

Hội thảo khoa học quốc gia năm 2023 “Xứ Thanh - đa dạng văn hóa và phát triển bền vững” đã thành công tốt đẹp. Ban tổ chức xin trân trọng ghi nhận, đánh giá cao những tham luận rất chất lượng của các quý vị đại biểu; tinh thần hỗ trợ giúp đỡ của các giáo sư, các nhà khoa học đầu ngành; sự chỉ đạo của UBND tỉnh Thanh Hóa đã góp phần cho thành công của Hội thảo.

Kính chúc các quý vị đại biểu sức khỏe, hạnh phúc và thành công!

Xin trân trọng cảm ơn!